

روزنه
ایران ورفراندم در کردستان عراق

بهرام امیراحمدیان کارشناس حوزه آسیای میانه و قفقاز

● در سال‌های اخیر، رفراندوم‌های استقلال گوناگونی برگزار شده است. باید بینیم موضع سیاست خارجی ما چگونه بوده است و ما با این پدیده چگونه برخورد کرده‌ایم؟ در آسیا، در تیمورشرقی، در اندونزی در سال ۱۹۹۹ رفراندوم جدایی برگزار شد و کشوری تازه به منصفه‌ظهور رسید. در سودان جنوبی رفراندوم استقلال برگزار شد و در سال ۲۰۱۱ کشوری جدید (هرچند با هزاران گرفتاری و بحران ناکارآمدی) تشکیل شد. در همسایگی ایران در سال‌های دهه ۹۰ قرن بیستم در قفقاز، در منطقه قره‌باغ کوهستانی رفراندوم استقلال برگزار شد و جمهوری قره‌باغ کوهستانی شکل گرفت (که البته به‌جز از سوی ارمنستان، از سوی دیگر کشورها شناسایی نشده است؛ ولی در واشنگتن نمایندگی دارد) و چندین دوره است که انتخابات ریاست‌جمهوری برگزار می‌کند. در سال ۲۰۰۸ آذربای و اوستیای جنوبی در گرجستان با کمک نیروهای نظامی روسی که آنجا را اشغال کرده‌اند، رفراندوم برگزار و اعلام استقلال کرد که روسیه با آنها روابط دیپلماتیک برقرار کرده است. اینجا همه در همسایگی ما بود؛ ولی چون با روس‌ها رابطه نزدیک داریم، اعلام موضع نکرده‌ایم یا اینکه بنده بی‌خبرم. در اروپا، در بریتانیا پارلمان اسکاتلند خواهان برگزاری رفراندوم استقلال از بریتانیا پیش از خروج از اتحادیه اروپاست. کاتالونیا در اسپانیا دنبال برگزاری رفراندوم استقلال است و می‌خواهد از اسپانیا مستقل شود و به صورت یک کشور جداگانه، حیات سیاسی جدیدی را آغاز کند. در سال ۲۰۱۴ شبه‌جزیره کریمه از سوی روس‌ها اشغال نظامی شد و در حالت اشغال، رفراندوم استقلال آن برگزار شد و اعلام استقلال کرد و سپس به روسیه منضم شد. چون در اینجا با ما مرز مشترک نداشتند و روس‌ها هم عامل اصلی بودند، اعتراض نکردیم؛ ولی قره‌باغ هم در همسایگی ما بود، موضع ما درباره رفراندوم استقلال قره‌باغ چه بود؟

اکنون کردستان عراق می‌خواهد رفراندوم استقلال برگزار کند؛ بر فرض اینکه استقلال خودشان را اعلام کردند، در آن صورت یک کشور محصور در خشکی است که اگر هیچ‌کدام از همسایگان آن مشتمل بر ایران، ترکیه، عراق (کشور مادر) با آن موافق نباشند و شناسایی جهانی هم به‌جز رژیم اشغالگر قدس نداشته باشد، در آن صورت این کشور تازه استقلال‌یافته شناسایی‌نشده، چگونه می‌خواهد با محیط بین‌الملل در ارتباط باشد که مرز بین‌المللی بی‌ایموسن آن بر رویش بسته است. آنها نه می‌توانند از طریق هوا و نه از طریق زمینی با جهان ارتباط داشته باشند؛ آن چگونه کشوری خواهد بود؟

دبیر شورای امنیت ملی ایران اعلام کرده است در صورت اعلام استقلال اقلیم کردستان، ایران تمام مبادی ورودی و خروجی مرزهای مشترک با این اقلیم را خواهد بست. البته این یک اقدام اساسی است؛ ولی روابط اقتصادی ایران با عراق که سالیانه بیش از شش میلیارد دلار است و بخش مهمی از آن با اقلیم کردستان انجام می‌گیرد، با کاهش شدیدی مواجه خواهد شد. تکلیف صادرکنندگان و واردکنندگان و مشاغل وابسته به این روابط چه خواهد شد، معلوم نیست.

این در حالی است که از جنگ دوم خلیج‌فارس، بعد از تشکیل منطقه پرواز ممنوع در شمال عراق از سوی نیروهای ائتلاف غربی به رهبری آمریکا، عملا کردستان مستقل بوده است و ما هم از این استقلال استقبال کرده و با آنها روابط اقتصادی ایجاد کرده‌یم. در آن موقع، اقلیم کردستان عراق حتی از دولت مرکزی عراق به رهبری صدام هم حرف‌شنوی نداشت. این آغاز دولت‌مداری کردستان عراق بود. این یک مسئله ملی در عراق است.

کردهای عراق سال‌هاست برای خودمختاری و استقلال در جنگ هستند و ما هم با آنها همسایه‌ایم و بیشترین و نزدیک‌ترین روابط خارجی آنها با ما بوده است. بعد از سال ۲۰۰۳ هم که آمریکا عراق را اشغال کرد، کردها با آنها همکاری نزدیکی نداشتند؛ آنها به آمریکا در استقرار در عراق خیلی کمک کردند.

در جریان مبارزه با داعش در سنجار، درباره ایزدی‌ها در سال گذشته، ما هم به مبارزه با داعش و دفاع از اقلیم کردستان برای جلوگیری از گسترش تروریسم، آلمانی‌ها سیل اسلحه را به کردستان سرازیر کردند (در آن موقع من به این مسئله اشاره داشتم و خطر را گوشزد کردم)؛ اما ما هیچ حرفی نزدیم. به کام من، سیاست ما در این زمینه بیشتر سلبی است تا ایجابی. ما می‌خواهیم به هر قیمت جلوی رفراندوم را بگیریم. اگر برگزار شد، چه خواهیم کرد؟ باید به این سؤال جواب داده شود.

ادامه در صفحه ۱۹

politics@sharghdaily.ir

یک روز پیش از آغاز رسمی رفراندوم اقلیم کردستان، شورای‌عالی امنیت ملی ایران با گذراندن مصوبه‌ای، مرزهای هوایی ایران با اقلیم کردستان را مسدود کرد. سخنگوی شورای‌عالی امنیت ملی اعلام کرد: به درخواست دولت مرکزی عراق، همه پروازهای ایران به مقصد فرودگاه‌های سلیمانیه و اربیل و همچنین پروازهای عبوری از فضای کشورمان از مبدأ اقلیم کردستان متوقف شد.

ساعاتی بعد خبری از اقدام مشابه دولت ترکیه منتشر شد. به گزارش تسنیم، شورای امنیت ملی ترکیه با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد از این پس آسمان این کشور به روی هواپیماهایی که به مقصد یا از مبدأ استان کردستان عراق پرواز کنند، بسته خواهد بود.

به گزارش ایسنا، کیوان خسروی با اشاره به برگزاری جلسه فوق‌العاده شورای‌عالی امنیت ملی که صبح روز یکشنبه به‌منظور بررسی درخواست دولت مرکزی عراق درباره انسداد مرزهای کشورمان با اقلیم کردستان برگزار شد، اظهار کرد: با توجه به مؤثر واقع‌نشدن تلاش‌های سیاسی خیرخواهانه کشورمان و اصرار مسئولان اقلیم کردستان برای برگزاری رفراندوم در این منطقه، با درخواست دولت مرکزی عراق مرزهای هوایی ایران به روی پروازهایی که مبدأ آنها اقلیم کردستان است مسدود شد. براساس این تصمیم همه پروازهای ایران به مقصد فرودگاه‌های اقلیم کردستان نیز متوقف شده است. خسروی در پایان خاطرنشان کرد: تصمیم‌های عجولانه برخی مسئولان اقلیم کردستان ضمن محدودکردن قدرت بازیگری و گفت‌وگوی سازنده کردها در حاکمیت عراق، امنیت مردم کرد، کشور عراق و منطقه را با چالش‌های جدی مواجه خواهد کرد.

علی شمخانی، دبیر شورای‌عالی امنیت ملی، پیش از این اعلام کرده بود ایران به‌طور قطع صرفا دولت واحد، یکپارچه و فدرال عراق را به رسمیت می‌شناسد. او مشروعبیت معایبر و گذرگاه‌های مرزی جمهوری اسلامی ایران با مناطق اقلیم کردستان عراق را صرفا به‌دلیل وجود اقلیم به‌عنوان بخشی از عراق یکپارچه دانست و گفت: توافقات مرزی بعد از محوریت دولت مرکزی عراق پایرجاست و جدایی اقلیم کردستان از دولت مرکزی عراق به‌معنای مسدودشدن تمامی معابر و گذرگاه‌های مشترک مرزی خواهد بود. شمخانی در بخش دیگری از اظهارات خود با اشاره به وجود توافقات نظامی و امنیتی میان ایران و اقلیم کردستان عراق خاطرنشان کرد: جدایی اقلیم کردستان از خاک عراق به مفهوم پایان‌یافتن تمامی این توافقات خواهد بود و پس از آن ایران در چارچوب تأمین امنیت مرزهای مشترک در رویکرد خود برای مقابله با حضور و فعالیت ضدانقلاب ایرانی که در مناطقی از کردستان عراق تردد دارند به‌صورت جدی تجدیدنظر کرده و با شیوه‌های کاملاً متفاوت نسبت به گذشته رفتار خواهد کرد.

رزمایش «محرم» در شمال غربی کشور

درهمین‌حال روز گذشته ایران رزمایشی را در مرزهای غربی کشور آغاز کرد. مرحله اصلی رزمایش امنیتی «محرم» روز گذشته با حضور سردار شادمانی، معاون هماهنگ‌کننده قرارگاه خاتم الانبیا (ص)؛ سردار حسن سلامی، جانشین فرمانده کل سپاه؛ سردار

دیپلماسی

هم‌زمان با رزمایش سپاه در استان‌های غربی

ایران مرزهای هوایی کردستان عراق را بست

عکس

رزمایش ایران

در مرز

مرزهای غربی

ادامه دارد

محمد پاکپور، فرمانده نیروی زمینی سپاه و جمعی از فرماندهان و مسئولان عالی‌رتبه نظامی و با اجرای عملیات آتش سنگین توپخانه قرارگاه حمزه سیدالشهدا در منطقه عمومی شمال غرب کشور آغاز شد. به گزارش «سپاه‌نیوز» در مرحله اصلی این رزمایش امنیتی که با محوریت قرارگاه حمزه سیدالشهدا برگزار می‌شود، یگان‌های پیاده، زرهی، جنگال، هوانیزور و موشکی به تمرین آمادگی‌های دفاعی می‌پردازند.

ساعاتی پس از آغاز رزمایش، خبرگزاری «آنا‌تولی» ترکیه مدعی شد نیروهای ایرانی به مناطق مرزی اقلیم کردستان حمله کرده‌اند. به گزارش «ایسنا»، خبرگزاری آنا‌تولی عصر یکشنبه به نقل از بیانیه‌ای که حزب اتحادیه میهنی اداره اقلیم کرد عراق در سایت رسمی خود قرار داده است، مدعی شد: «نیروهای ایرانی با توپخانه مناطق کوهستانی به‌ویژه شش روستا در منطقه بالکایتی و حاج عمران استان اربیل در نزدیکی مرز ایران را بدون وقفه هدف قرار می‌دهند». اما به گزارش «سپ‌ج‌پرس» سردار محمدعلی آسودی، مشاور نماینده ولی‌فقیه در سپاه پاسداران، حمله ایران به عراق را تکذیب کرده و گفته «انتشار چنین اخباری شیظنت رسانه‌های غربی برای به‌حاشیه‌بردن رزمایش سپاه بوده است که امیدواریم رسانه‌های داخلی در بازی رسانه‌ای آنها شرکت نکنند». او همچنین گفت: «جدول رزمایش‌های کشور مشخص است و براساس این زمان‌بندی درحال‌حاضر نیروی زمینی سپاه در حال اجرای رزمایش در غرب کشور است».

درهمین‌حال یک مسئول مطلع نظامی در گفت‌وگو با «دانا» با بیان اینکه «جمهوری اسلامی با همه توان خود با ضد انقلاب برخورد خواهد کرد»، گفت: «مدت‌هاست گروهک‌های ضد انقلاب ایرانی از قبیل دموکرات و کومله در اطراف اقلیم کردستان عراق مشغول بازسازی، تجهیز و آماده‌سازی خود برای انجام عملیات‌های ترویرستی هستند». او با بیان اینکه متأسفانه اقلیم کردستان عراق اقدام خاصی در برخورد با آنها انجام نمی‌دهد، افزود: «بدیهی است که جمهوری اسلامی ایران نمی‌تواند پیش از این شاهد این وضعیت باشد و با ضد انقلاب در هرجا که مشخص شد باشد، برخورد می‌کند».

عباس ملکی، عضو پیوسته دانشگاه ام‌آی‌تی در گفت‌وگو با «شرق»:

تهران میانجی مذاکره بین کردها و همسایگان شود

زینب اسماعیلی

رفراندوم است، اما بین تحلیلگران و اندیشمندان نظرات متفاوتی در مورد این رفراندوم وجود دارد. به نظر می‌رسد شما هم جز مخالفان این رفراندوم هستید. علت مخالفت شما چیست. به نظر من رفراندومی که آقای بارزانی اعلام کرده، در زمان مناسبی نبوده. از سوی دیگر زمان استقلال‌خواهی و دوران تجزیه کشورها تمام شده و هرگونه فعالیت از این قبیل باعث توسعه بیشتر سرزمین‌ها نمی‌شود، بلکه باعث رکود بیشتر آن می‌شود. نمونه مشخص آن، مسله قره‌باغ است. از زمانی که قره‌باغ از جمهوری آذربایجان جدا شد و با ارمنستان یکی شد، نەتتیا قره‌باغ هیچ پیشرفتی نکرد، حتی مهاجرت از این سرزمین به طور سرسام‌آوری افزایش یافت. اما در موقعیت ژئوپلیتیکی خود، نه از منابع معدنی و نه حتی از سایر موقعیت‌هایش نمی‌تواند استفاده کند. در سوی دیگر اگرچه زخم بزرگی بر پیکر جمهوری آذربایجان مانده که بخشی از خاک این جمهوری از سوی کشور دیگری جدا شده، اما نسبتاً وسیع‌تر و سریع‌تر از ارمنستان در حال رشد است. در اینجا به نظر من استقلال اقلیم کردستان، کار مناسبی نیست. علاوه بر اینکه موقعیت زمانی آن مناسب نیست. وقتی هیچ‌یک از همسایگان اقلیم به این خودمختاری راضی نیستند، بعید است منطقه بتواند به توسعه و پیشرفت قابل‌توجه برسد. من هم قبول دارم که برخی خواست‌های اقلیم خودمختار از سوی دولت مرکزی عراق نادیده گرفته می‌شود. اما این موضوع در کشورهای دیگر هم هست که به برخی مناطق کم‌توجهی می‌شود. اما اگر گفت‌وگو و رسیدن به یک مصالحه در میان نباشد، همه‌جای جهان باید شاهد دچار اختلاف و تجزیه باشیم، مثلاً در اروپا کشور بلژیک هم مشکلات مشابهی دارد یا صربستان یا برخی نقاط روسیه هم چنین مسائلی دارند. اما بهتر این است که همین مرزهای موجود در جهان را بپذیریم.

کا همان‌طور که می‌دانید، برخی تحلیلگران و همکاران شما در حوزه روابط بین‌الملل با این رفراندوم موافق و برخی مخالف هستند. یکی از موافقان این رفراندوم آقای نقیب‌زاده است که معتقد است از موضع ایران، این رفراندوم و استقلال به نفع ایران است و از آن به‌عنوان «ایران دوم» یاد کرده است. آقای نقیب‌زاده معتقد است که ایران هیچ‌گاه از عراق متمركز تجربه خوشی نداشته و تجزیه این کشور به نفع ایران است. نظر شما در این‌باره چیست؟

به گزارش «تسنیم» روز گذشته برخی رسانه‌های اقلیم کردستان عراق و نیز رسانه‌های غربی با انتشار خبری ادعا کردند اقلیم کردستان عراق «مرتضی عبادی»، سرکنسول ایران در اربیل را به‌دلیل آنچه حملات توپخانه‌ای عنوان کردند، احضار کرده است؛ ولی یک مقام آگاه در سرکنسولگری، این خبر را تکذیب کرد و آن را نادرست خواند.

رزمایش بزرگ نیروی زمینی ارتش در گستره وسیعی از مناطق غرب کشور هم صبح دیروز آغاز شد. به گزارش «تسنیم»، هم‌زمان با اجرای عملیات یگان‌های واکنش‌سریع نیروی زمینی ارتش، رزمایش بزرگ حیدر کرار در غرب کشور آغاز شد. نیروی زمینی ارتش به منظور ارزیابی قدرت تحرک و قابلیت‌های تهاجمی خود در مناطق مرزی غرب کشور در گستره‌ای وسیع رزمایش حیدر کرار را آغاز کرده است. در این رزمایش یگان‌های زرهی، پراوژی، پهبادی و واکنش‌سریع نیروی زمینی ارتش در قالب تیپ‌های هجومی مأموریت‌های واگذار شده را به نحوی مطلوب به اجرا می‌گذارند.

سردار پاکپور: اجازه تعدی را به ضد انقلاب نمی‌دهیم

اما درباره نحوه برگزاری رزمایش، مقامات حاضر در رزمایش توضیحاتی درخصوص آن ارائه دادند. به گزارش «تسنیم»، سردار حبیب شهنواری سخنگوی رزمایش امنیتی محرم در حاشیه این رزمایش با اشاره به اینکه مرحله اصلی رزمایش امنیتی محرم با انجام عملیات تک به ارتفاعات کفارسان آغاز شده، گفت: «در این مرحله از رزمایش آتش سنگین ادوات توپخانه، تک سنگین نیروهای تکاور با پشتیبانی تانک‌های T72 نیز انجام شد». او روز گذشته از برگزاری این رزمایش امنیتی با محوریت قرارگاه حمزه سیدالشهدا(ع) در ارتفاعات اشنویه خبر داد. او با موفقیت‌آمیز ارزیابی‌کردن رزمایش امنیتی محرم، گفت: «هدف از برگزاری این رزمایش ارتقای آمادگی رزمی و تجهیزاتی و تخصصی رزمندگان است». او افزود: «پیام این رزمایش برای دوستان صلح و امنیت و آرامش است و پیام آن برای دشمنان این است که رزمندگان و دلاورمدان با صلابت و اقتدار از مرزهای ایران اسلامی دفاع می‌کنند و اجازه تعدی را به ضدانقلاب نمی‌دهند». او با اشاره به اقدامات

صورت‌گرفته در روز نخست رزمایش، گفت: «تاخت شبانه، آتش و انفجارات و عملیات گشت و شناسایی در مناطق مرزی و ایست و بازرسی از اقدامات صورت‌گرفته در روز نخست رزمایش بود».

سردار سلامی: استکبار جهانی تلاش می‌کند نقشه ژئوپلیتیک جهان را تغییر دهد

سردار «حسین سلامی» جانشین فرمانده کل سپاه هم در حاشیه رزمایش امنیتی محرم گفت: «امنیت از اهمیت فوق‌العاده‌ای در نظام دفاعی ما برخوردار است، به‌ویژه در شرایطی که در کشور‌های پیرامونی ما کانون‌هایی از ناامنی و بحران شکل گرفته و راهبرد کشور‌های سلطه‌طلب و بیگانه همچون آمریکا و انگلیس و برخی رژیم‌های متحد آنها در منطقه؛ ایجاد تغییرات ژئوپلیتیک در جهان است». به گزارش «سپاه‌نیوز» او افزود: «استکبار جهانی و هم‌پیمانانش تلاش می‌کنند نقشه ژئوپلیتیک جهان را تغییر دهند».

جانشین فرمانده کل سپاه با بیان اینکه ما برای امنیت ملت ایران اقدام به برگزاری رزمایش‌هایی از این دست می‌کنیم، گفت: «به‌دلیل آنکه اقتدار مرزها برای ما از اولویت‌های اصلی به شمار می‌رود، تسلط ما بر مرزها در این زمینه بسیار حائزاهمیت خواهد بود». سردار سلامی افزود: «ما برای برقراری کامل امنیت به‌ویژه در مرزها، هم در میدان عمل دشمنان را تعقیب می‌کنیم و هم آمادگی دفاعی خود را نمایش می‌دهیم». او با تأکید بر اینکه امنیت مناطق مرزی از حرجیت پیوسته و توقف‌ناپذیر استراتژی دفاعی ماست، گفت: «برگزاری رزمایش امنیتی محرم و سایر رزمایش‌های نیروهای مسلح، برای ما امنیت‌آفرین و آرامش‌بخش و برای دشمنان مایوس‌کننده خواهد بود». سردار سلامی در پایان با بیان اینکه سلاح‌های ما برای دفاع در برابر تهاجمات زمینی، هوایی و دریایی کافی است، گفت: «آنچه مهم است هماهنگی اجزای دفاع‌کننده ما اعم از نیروهای مردمی، هوانیزور، توپخانه و زرهی است که در این رزمایش به آن پرداخته شد و با موفقیت به انجام رسید». سردار «محمد پاکپور» فرمانده نیروی زمینی سپاه گفت: «در رزمایش امنیتی محرم عملیات‌های ترکیبی با حضور یگان‌های پهبادی و موشکی و توپخانه و هوانیزور و زرهی با موفقیت انجام شد». او در حاشیه رزمایش محرم افزود: «مهم‌ترین هدف ما در رزمایش ایجاد هماهنگی و اجرای عملیات ترکیبی رسته‌ها با یکدیگر بوده است که به فضل الهی این امر محقق شد». فرمانده نیروی زمینی سپاه تشریح کرد: «در این رزمایش علاوه بر اینکه یگان‌های مختلف به تمرین آمادگی‌های خود پرداختند، هماهنگی آنها با یکدیگر و در شرایط واقعی به نمایش درآمد». او افزود: «منطقه رزمایش از مناطق مورد علاقه ضدانقلاب در گذشته بوده که با انجام رزمایش‌ها و عملیات‌های مقتدرانه سپاه در آن منطقه، از لوث آشیراو و ضدانقلاب پاک شده». سردار پاکپور با اشاره به نقش، اهمیت و جایگاه مأموریت‌های قرارگاه‌های عملیاتی سپاه در برقراری امنیت پایدار مناطق مرزی گفت: «قرارگاه‌های نیروی زمینی سپاه از جمله قرارگاه قدس و حمزه سیدالشهدا(ع) به‌طور دائم و مستمر در حال انجام عملیات، رزمایش و تمرین آمادگی هستند».

دریچه
بن‌بستی به نام رفراندوم
میرحسین کشاورز زاده کارشناس روابط بین‌الملل

● پس از جنگ جهانی اول و فروپاشی امپراتوری عثمانی توافق‌نامه‌ای بین‌المللی در مورد آینده ملت‌هایی که در اسارت امپراتوری عثمانی بودند، به امضا رسید که منطقه کردنشین را در میان چهار کشور مختلف تقسیم کرد؛ این در حالی بود که کردها چهارمین جمعیت بزرگ خاورمیانه بودند. ساخت کشور عراق به ظاهر توجیهی جغرافیایی داشته اما به‌طور چشمگیری این تقسیم‌بندی ملاحظات قومی و ملی در این کشور را نادیده گرفته است. این موضوع یکی از دلایل برهم‌خوردگی ثبات سیاسی کشور عراق بوده و خواهد بود که از جمله آن می‌توان به سرکوب مردم کردستان عراق توسط دولت دهمدش عراق در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ میلادی که به کشتار جمعی منتهی شد، اشاره کرد. بالاخره در اکتبر سال ۱۹۹۱ دولت عراق از اداره منطقه کردها عقب‌نشینی کرد و این تنها آغاز کار دولتی دوفاکتو در کردستان بود. حالا پس از گذشت دو دهه صدای استقلال‌خواهی کردستان عراق دوباره به گوش می‌رسد، این بار مسعود بارزانی جریان اصلی برگزاری رفراندوم و استقلال را در دست گرفته است. از شرایط و اوضاع حاکم بر اقلیم کردستان برمی‌آید که بارزانی با تقویت احساسات ناسیونالیستی سعی در ایجاد یک جریان برای هدایت مسیر رفراندوم به سوی اهداف خود دارد. مسعود بارزانی در اظهارات اخیرش که تلاّگی چندانی هم ندارد، بیان کرده است که کردهای عراق پس از ۲۰۰۳ با بازگشت به بغداد دچار اشتباه بزرگ سیاسی شده‌اند. به‌نظر می‌رسد بارزانی درصدد است که از فراندوم به‌عنوان اهرم فشاری در مقابل بغداد استفاده کند. علاوه بر دریافت امتیازاتی، جایگاه خود و خانواده‌اش را تقویت کند که این موضوع مخاطراتی را برای وی به دنبال خواهد داشت؛ اول از همه آنکه با اعلام برگزاری این رفراندوم شکافی بین احزاب موجود در اقلیم کردستان به وجود آمد؛ برای مثال احزاب جنبش تغییر و جماعت اسلامی کردستان انتقاداتی نسبت به زمان و مکانیسم این رفراندوم عرضه کردند یا بعضی از رهبران اتحادیه میهنی که یکی از دو حزب بزرگ اقلیم کردستان است، نسبت به این رفراندوم موضع مثبتی اتخاذ نکردند. از دیگر مشکلات پیش‌روی بارزانی مسائل مربوط به کرکوک است. کرکوک همیشه یکی از مناقشات بین اقلیم کردستان و دولت مرکزی در بغداد بوده است. بعضی از سِران کرد راننده این را دارند که با برگزاری همه‌پرسی ممکن است کرکوک را از دست بدهند یا امکان دارد به دلیل چنددستگی شهر کرکوک، نزاعی بین پیسنمرکان کرد و ارتش دولت مرکزی درگیرکرد که این تقابل خود می‌تواند آغازگر نزاعی بزرگ‌تر و همه‌جانبه باشد و این موضوع به‌توجه به شرایط پیچیده و وضع ملتب منطقه اصلاً دور از انتظار نیست و طر قطع می‌توان گفت این تنش‌ها به‌جز ضرر، چیزی برای اقلیم کردستان در پی نخواهند داشت و علاوه بر این، این نزاع احتمالی می‌تواند شکاف‌های اجتماعی و سیاسی بین اقلیم کردستان و بغداد را احیا کند و آن را تعمیق بخشد. از دیگر چالش‌های پیش‌روی رفراندوم موضع‌گیری همسایگان و جامعه جهانی است. حتی ترکیه و آمریکا که از متحدان اقلیم کردستان به شمار می‌روند نیز از برگزاری این همه‌پرسی حمایت نکردند و بارزانی را تحت فشار قرار دادند؛ علاوه بر اینها سازمان ملل نیز موضعی همانند ترکیه و آمریکا اتخاذ کرده و خواستار برگزاری مذاکرات بین کردستان و دولت مرکزی عراق شده است. اما سخت‌ترین مانع پیش‌روی بارزانی، مشکلات اقتصادی اقلیم کردستان است. در سال ۲۰۱۴ سه شوک سخت به اقتصاد کردستان وارد شد؛ اول از همه حکومت اقلیم با دولت مرکزی عراق بر سر برخی مسائل مانند میزان بودجه فدرال برای کردستان، دچار اختلاف شدند زیرا در آخرین توافق بین اربیل – بغداد در سال ۲۰۱۴ توافق‌نامه‌ای امضا شد که در آن حکومت اقلیم کردستان متعهد می‌شد روزانه حدود ۵۵۰ هزار بشکه نفت چاه‌های نفتی تحت مدیریت خود و استان کردستان را از طریق شرکت بازاریابی ملی نفت عراق (سومو) صادر کند و به ازای آن، حکومت عراق ماهانه ۱۷ درصد از بودجه سهم اقلیم را بپردازد. اما حکومت اقلیم کردستان به تعهدات خود عمل نکرد و این توافق‌نامه عملیاتی نشد. عدم توانایی اربیل به دلیل بدهی‌هایش به شرکت‌های خارجی بود. شوک دوم ظهور داعش در منطقه بود که هزینه‌های نظامی اقلیم را گسترش داد؛ علاوه بر آن، بالغ بر دو میلیون نفر مهاجر جنگ‌رده به سوی اقلیم کردستان به دلیل وابسته بود.

ادامه در صفحه ۱۹